

ประสิทธิผลการบริหารการพัฒนามนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

The Effectiveness of Human Development Administration after
Joining ASEAN Community of Higher Education Institutions
in the Three Southern Border Provinces

ณรรช หลักชัยกุล

Nat Luxchaigul

คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

Faculty of Humanities and Social Sciences

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Prince of Songkla University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษา (2) วิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารการพัฒนามนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา และ (3) เสนอแนวทางการบริหารการพัฒนามนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 1,219 คน เป็นนักศึกษาระดับอนุปริญญาของวิทยาลัยชุมชนปัตตานี ยะลา และนราธิวาส รวม 169 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (วิทยาลัยสงฆ์จังหวัดปัตตานี) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ รวม 1,050 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวนความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 ตัวแปร

(Independent-Samples T-Test) และ k -WAY ANOVA ($k \geq 3$) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า (1) นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 22 ปี นับถือศาสนาอิสลาม และมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปัตตานีมากที่สุด ศึกษายุในสาขาพัฒนาสังคมมากที่สุด รองลงมาเป็นสาขาเศรษฐศาสตร์ นักศึกษาส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่ จิตอาสา และพัฒนาสังคมมีจำนวนมากที่สุด และโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษามีจำนวนน้อยที่สุด และไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 12.5 (2) ประสิทธิภาพด้านสมรรถนะการบริหารการพัฒนาคนุชย์ของวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัยแตกต่างกันไม่มากนัก ด้านคุณลักษณะสู่ระดับสากล และสมรรถนะของนักศึกษาในระดับมาก สำหรับค่านิยมที่พึงประสงค์อยู่ในขั้นเข้าใจ ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ พบว่า สมรรถนะการบริหารการพัฒนาคนุชย์คุณลักษณะสู่ระดับสากล และสมรรถนะของนักศึกษาไม่ขึ้นกับมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชน แต่ค่านิยมที่พึงประสงค์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (3) แนวทางการบริหารพัฒนาคนุชย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา ภาพรวมวิทยาลัยชุมชนควรส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเพิ่มมากขึ้น สำหรับภาพรวมมหาวิทยาลัยควรเสริมสร้างสมรรถนะการพัฒนาคนุชย์ร่วมกันในลักษณะเครือข่ายเชิงบูรณาการข้ามศาสตร์ของกลุ่มสาขาวิชาที่มีความชำนาญของแต่ละมหาวิทยาลัยในพื้นที่

คำสำคัญ: การพัฒนาคนุชย์, ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนา, การอุดมศึกษา, ประชาคมอาเซียน

Abstract

The quantitative research objectives were: (1) to study the status of participation on ASEAN Community activities of students; (2) to analyzing the effectiveness of human development administration of higher education institutions; and (3) to proposing the guidelines of human development administration after joining ASEAN Community of higher education institutions in three southern border provinces. Use a simple random sampling method. The samples were total 1,219 students of 169 diploma Community College students of Pattani, Yala, and Narathiwat, and 1,050 bachelor degree students of Mahachulalongkorn Rajavidyalaya University, Pattani Campus, Prince of Songkla University, Pattani Campus, Yala Rajabhat University, and Princess of Naradhiwas University. The collected data with questionnaires and descriptive statistics are the frequency, percentage, mean, and standard deviation. Inferential statistics by Independent-Samples T-Test, k-WAY ANOVA ($k \geq 3$) and Least Significant Difference (LSD) were used to test hypothesis.

The results showed that (1) most students are female. The average age is 22 years old. Most respect Islamic religion and domicile in Pattani province. Most studied in Social Development, followed by Economics major and attended to volunteer project and social development but had a minimal student on an exchange programme which about 12.5% never participated in ASEAN Community activities. (2) The effectiveness of institutional competencies to human development administration of Community College and University was not much different. The global characteristic and capabilities of students had a high level, so the desirable value had only understand stage. The results of the statistical hypothesis test showed that institutional competencies to human development administration, global characteristic, and capabilities of students are not dependent on the type of Community College and University, but the

desirable value of students does depend on the type of Community College and University at the statistical significance level of .05. (3) The guidelines of human development administration after joining ASEAN Community of higher educational institutions of Community Colleges should support more ASEAN Community activities. While the University should enhance capabilities of human development administration by gathering network on collaboration integrated across with the proficiency of each University in the area.

Keywords: Human Development, Effectiveness of Development Administration, Higher Education, ASEAN Community

บทนำ

เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2540 ผู้นำประชาคมอาเซียนได้รับรองเอกสารวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2020 (ASEAN Community Vision 2020) เพื่อกำหนดเป้าหมายว่าภายในปี พ.ศ. 2563 นี้ ประชาคมอาเซียนจะเป็นวงสมานฉันท์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หุ่นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างมีพลวัต มุ่งปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอก และชุมชนแห่งสังคมที่เอื้ออาทร (สำนักงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2554) ดังจะเห็นว่า ประชาคมอาเซียนให้ความสำคัญกับการเร่งรัดการปฏิบัติตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะการเร่งรัดการรวมตัวทางเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตภายในภูมิภาคเป็นหลัก และลดการพึ่งพาเศรษฐกิจโลกที่ผันผวน ในขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้มีความเสมอภาคกันระหว่างสมาชิกมากขึ้น สิ่งที่ประชาคมอาเซียนคาดหวังคือ การสร้างประชาคมที่มีความแข็งแกร่ง มีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ สามารถสร้างโอกาสและรับมือสิ่งท้าทายทั้งทางด้านการเมือง ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้อย่างรอบด้าน โดยให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี สามารถประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น และประชาชนในประชาคมอาเซียนมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (สามารถ ทองเผือก, 2558, น. 3-4)

จากความท้าทายดังกล่าว ประเทศไทยมุ่งขับเคลื่อนทางการศึกษา ด้วยการลงนามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือประชาคมอาเซียนฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Community Concord II หรือ Bali Concord II) ตามกรอบประชาคมสังคมและวัฒนธรรมประชาคมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) ระบุไว้ 8 ประการ กล่าวคือ (1) จัดการศึกษาอย่างทั่วถึง (2) การส่งเสริมด้านทุนประชาคมอาเซียน และเครือข่ายการศึกษา (3) การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างกัน และให้มีการพัฒนาเยาวชนประชาคมอาเซียน (4) การส่งเสริมในเป้าหมายการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงแก่ประชากรของประเทศสมาชิกหลังปี พ.ศ. 2558 (5) การแลกเปลี่ยนด้านการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาของผู้เรียนจากประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน เป็นเวลา 1 ภาคเรียน หรือ 1 ปี (6) การส่งเสริมความร่วมมือ มีการดำเนินงานในรูปแบบเครือข่ายระหว่างสถาบันการศึกษา การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศ

สมาชิก (7) การจัดทำหลักสูตรประชาคมอาเซียน ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา และ (8) การพัฒนาระดับผู้นำเยาวชนประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง และการแข่งขันความรู้ด้านต่าง ๆ ในระดับเยาวชน (ว.อำพรธณ, 2555, น. 64-65)

ดังนั้น การจัดการศึกษามุ่งสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนดังกล่าว ต้องนำแนวคิดหรือหลักการมาพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้เอื้ออำนวยต่อความเป็นพลเมืองประชาคมอาเซียน ซึ่งสามารถดำเนินการได้ในหลายแนวทางดังกล่าว เริ่มต้นที่โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษานั้น ๆ จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา (Education Hub) จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมตามทิศทางของประชาคมอาเซียนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รู้จักเหตุ และผล คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า มีวิจารณญาณ และไวต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

ที่ผ่านมา ประเทศไทยให้ความสำคัญกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาทุนมนุษย์ด้วยระบบการศึกษา ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษา และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงโลกในศตวรรษที่ 21” มุ่งสร้างความตระหนักรู้ของคนไทยในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนของประชาคมอาเซียน พัฒนาศมรณนะให้พร้อมจะอยู่ร่วมกัน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษาโดยให้มีการร่วมมือกัน 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการ และจัดการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์การจัดการศึกษา 4 ประการ กล่าวคือเพื่อ (1) พัฒนาระบบ และกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ (2) พัฒนาคอนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับทบบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ (3) พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ คุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ (4) นำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักรัฐที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำภายใน

ประเทศลดลง เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ และจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาดังกล่าว แผนการศึกษาได้กำหนดเป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายด้านผู้เรียน และการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, ฉ)

สำหรับการพัฒนามนุษย์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ 9 พระประมุขของรัฐไทยทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน ทรงทุ่มเท พระวรกายตรากตรำ และมุ่งมั่นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่พสกนิกร ไม่ว่าจะเชื้อชาติ ศาสนาใดหรืออยู่ห่างไกลสักเพียงใดก็ทรงมีเมตตา ทรงช่วยเหลือราษฎร ทั้งด้านสาธารณสุข การศึกษา สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน การเกษตร การฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, 2550) ประกอบกับสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีแนวปฏิบัติหลักการที่ยึดถือในการดำเนินการพัฒนา เช่นเดียวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กล่าวคือ ทรงยึดคนเป็นเป้าหมาย โดยทำให้ คนเป็นคน พัฒนาหรือเป็นคนเจริญ ซึ่งมีความหมายต่อไปอีกคือ มีความชำนาญ ในวิชาชีพอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อเลี้ยงตัวเอง มีความชำนาญอื่นที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ในสังคม เช่น รู้จักสิทธิหน้าที่ของพลเมือง การรักษาสุขภาพอนามัย การเข้ากับคน และมีคุณธรรม คือ การเห็นแก่ผู้อื่นตามสมควร ไม่เห็นแก่ตัวฝ่ายเดียว (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, อ้างถึงใน สุมิตร สุวรรณ, 2554, น. 59)

การพัฒนามนุษย์จึงเป็นการส่งเสริมศักยภาพในตัวคนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในทางที่ดีขึ้นเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ชีวิตที่มีประโยชน์ และสมหวัง ควรเป็นเป้าหมาย โดยตรงของการพัฒนาสังคม และเศรษฐกิจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ ที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา เช่น ความแตกต่างระหว่างเพศ วรณะ ชนชั้น และ เผ่าพันธุ์ (Jordan, 1994, อ้างถึงใน นกุล ชูทอง และชัชวาล อรวงส์ศุภกัต, 2559, น. 98) ดังนั้น การพัฒนามนุษย์จะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่แท้จริง เพราะมนุษย์ เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และมีความสำคัญมากที่สุด ทรัพยากรมนุษย์ที่มีความหมาย อย่างกว้างคือ ประชากรทั้งหมดของชุมชน สังคม และประเทศ ส่วนความหมาย อย่างแคบ คือ ประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่เป็นมนุษย์ ทั้งนี้

เครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์คือ การศึกษาตลอดชีวิต ได้แก่ การศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย (นิรันดร์ จุลทรัพย์, 2557, น.38-59)

การอุดมศึกษา (Higher Education) เป็นการศึกษาในระบบขั้นสูงสุดที่เป็น องค์ประกอบสำคัญของการพัฒนามนุษย์ดังกล่าว ประกอบด้วยปรัชญา วัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์หลักสูตร การเรียนการสอน การวิจัย และการบริหารจัดการ เป็นต้น ซึ่งทุกส่วนจะมีมาตรฐาน และคุณภาพเป็นตัวกำกับ (สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา, 2552, น.4) สถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันมีความพร้อมด้านการจัดสรร และ กระจายทรัพยากรทางการศึกษาอย่างทั่วถึงครอบคลุมหน่วยงานภายในต่าง ๆ มีการ ตั้งงบประมาณเพื่อการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการทางการศึกษาสู่ชุมชน อาทิ การสร้างอาคารเรียน สนามกีฬา ห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้อินเตอร์เน็ต และเทคโนโลยี รวมถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมากยิ่งขึ้น

สถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ จังหวัด ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญต่อการบริหารการพัฒนามนุษย์ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา และการบริหารการพัฒนาประเทศหลัง เข้าสู่ประชาคมอาเซียนดังกล่าว ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาการอุดมศึกษาในเขต พัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรต้องมองภาพรวมหลากหลายมิติ ได้แก่ สังคม ประวัติศาสตร์ การเมือง ระบบการศึกษา วิชาโลก และศาสนาแบบคู่ขนาน การแก้ปัญหาระยะสั้น กลาง และยาว รวมถึงเป้าหมายยุทธศาสตร์ และเป้าปฏิบัติในเบื้องต้น เพื่อสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาทั้งรัฐ และเอกชน วิทยาลัยชุมชน ในพื้นที่ และรวมถึงการระดมสรรพกำลังของสถาบันอุดมศึกษาในภาคใต้ 14 จังหวัด และทั้งประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552, น.58-59) ข้อเสนอ หนึ่งในการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนของสามจังหวัดชายแดนใต้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง มี กระบวนการพัฒนาที่ถูกต้องทิศทาง สามารถสร้างลักษณะแห่งการพึ่งพาตนเองของ ประชาชนได้ ตลอดจนจนการปฏิรูปการศึกษาที่สอดคล้องกับพื้นที่ (สุวัฒน์ คงแป้น, 2552, น.16)

การศึกษานี้มุ่งวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์หรือประสิทธิผลการบริหารพัฒนามนุษย์ หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยประยุกต์กลยุทธ์ของกลุ่มผลประโยชน์ (The Strategic Constituencies Approach) จากการแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาต่อประสิทธิผลการบริหารการพัฒนามนุษย์ และเสนอแนวทางการบริหารการพัฒนามนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบัน การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน เชิงกลยุทธ์การส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ได้อย่าง มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของ นักศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้
2. เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารการพัฒนามนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคม อาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้
3. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารการพัฒนามนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐานทางสถิติด้านประสิทธิผลการบริหารการพัฒนามนุษย์ หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ มีดังนี้

- 1) วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ตัวแปรด้วยสถิติเชิงอนุมานของ ค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มย่อยหรือค่าที (Independent-Samples T-Test)

(1) เพศ กับความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารการพัฒนามนุษย์ คุณลักษณะ ของผู้เรียนสู่ระดับสากล สมรรถนะ และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน

$H_0 : \mu_{1 \text{ เพศชาย}} = \mu_{2 \text{ เพศหญิง}}$ เพศชาย และหญิงมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารการพัฒนามนุษย์ คุณลักษณะของผู้เรียนสู่ระดับสากล สมรรถนะ และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน

$H_1 : \mu_{1 \text{ เพศชาย}} \neq \mu_{2 \text{ เพศหญิง}}$ เพศชาย และหญิงมีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารการพัฒนามนุษย์ คุณลักษณะของผู้เรียนสู่ระดับสากล สมรรถนะ และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน

(2) สมรรถนะการบริหารการพัฒนามนุษย์ คุณลักษณะของผู้เรียนสู่ระดับสากล สมรรถนะ และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาในวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัย

$H_0 : \mu_{\text{วิทยาลัยชุมชน}} = \mu_{\text{มหาวิทยาลัย}}$ ค่าเฉลี่ยสมรรถนะการบริหารการพัฒนา มนุษย์ คุณลักษณะของผู้เรียนสู่ระดับสากล สมรรถนะ และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน

$H_1 : \mu_{\text{วิทยาลัยชุมชน}} \neq \mu_{\text{มหาวิทยาลัย}}$ ค่าเฉลี่ยสมรรถนะการบริหารพัฒนา มนุษย์ คุณลักษณะของผู้เรียนสู่ระดับสากล สมรรถนะ และค่านิยมที่พึงประสงค์ของ นักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน

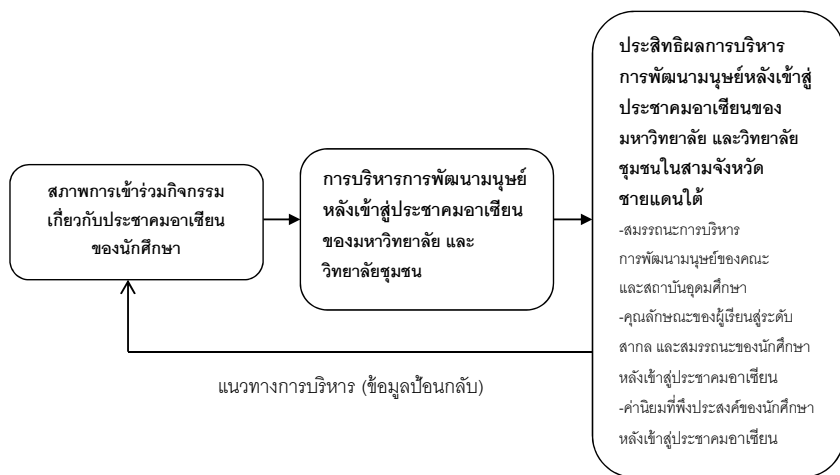
2) วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 ปัจจัยด้วยเทคนิค k-WAY ANOVA ($k \geq 3$) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Least Significant Difference (LSD)

(1) อายุ ศาสนา และภูมิลำเนากับความเห็นต่อสมรรถนะการ บริหารการพัฒนามนุษย์ คุณลักษณะของผู้เรียนสู่ระดับสากล สมรรถนะ และค่านิยมที่ พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

$H_0 : \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 \dots = \mu_{\infty}$ อายุ ศาสนา และภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารการพัฒนามนุษย์ คุณลักษณะของ ผู้เรียนสู่ระดับสากล สมรรถนะ และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน

$H_1 : \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3 \dots \neq \mu_{\infty}$ อายุ ศาสนา และภูมิฐานะที่แตกต่างกัน
มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อสมรรถนะการบริหารการพัฒนาคนุชย์ คุณลักษณะของ
ผู้เรียนสู่ระดับสากล สมรรถนะ และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคม
อาเซียนแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากกรอบแนวคิดการวิจัย เป็นการประยุกต์ตัวแบบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสะท้อนประสิทธิผลของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Murray and Tassie, 1994) นั่นคือ ผลสัมฤทธิ์หรือประสิทธิผลของสถาบันอุดมศึกษาโดยรวมส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับ การเข้าร่วมในกิจกรรมของกลุ่มนักศึกษานั้นเอง (นุกุล ชูทอง และ ชัชวาล อรวงศ์สุภทัต, 2559, น.120)

Steers (1977) กล่าวถึง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลองค์กร 4 มิติ ได้แก่ ลักษณะขององค์กร (โครงสร้าง และเทคโนโลยี) ลักษณะของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ลักษณะของบุคลากร และนโยบายการบริหาร และการปฏิบัติ โดยบทความนี้มุ่งเน้นการศึกษาเฉพาะลักษณะของบุคคลในด้านความคิดเห็นของนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาเป้าหมาย ซึ่งแนวทางการวิเคราะห์ประสิทธิผลองค์กรที่ดีนั้น ควรครอบคลุมองค์ประกอบของการประเมินที่สำคัญ 3 เรื่อง ได้แก่ การบรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กรเท่าที่จะสามารถเป็นไปได้ การพิจารณาองค์กรในเชิงระบบโดยมุ่งเน้นที่ความสัมพันธ์ขององค์กรกับสิ่งแวดล้อม การทำความเข้าใจในพฤติกรรมของบุคคล และกลุ่มบุคคลที่อยู่ในองค์กรนั้นว่า มีบทบาท และพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตขององค์กรนั้น ๆ รวมทั้งควรคำนึงถึงความต้องการส่วนบุคคลว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการขององค์กร รวมไปถึงความสอดคล้องกันของเป้าหมายส่วนบุคคลหรือกลุ่มบุคคลกับเป้าหมายขององค์กรอีกด้วย

จากแนวคิดดังกล่าวได้ประยุกต์สร้างกรอบแนวคิดการวิจัย สามารถกำหนดตัวแปรด้านประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาคนุชย์ของสถาบันอุดมศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะการบริหารการพัฒนาคนุชย์ของคณะ และสถาบันอุดมศึกษา คุณลักษณะของผู้เรียนสู่ระดับสากล สมรรถนะ และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์หรือประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาคนุชย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้นั้นอาจขึ้นอยู่กับสภาพการเข้าร่วมกิจกรรมประชาคมอาเซียนของนักศึกษา รวมถึงข้อมูลป้อนกลับที่จะใช้เป็นตัวชี้วัดประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาคนุชย์ของสถาบันอุดมศึกษาเป้าหมาย ทั้งนี้ ผลการศึกษาขึ้นอยู่กับข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์อยู่บ้าง เนื่องจากบริบท และกระบวนการบริหารการพัฒนาคนุชย์ของสถาบันอุดมศึกษาที่แตกต่างกัน ดังนั้น การประยุกต์ใช้จะต้องพิจารณาถึงปัจจัยภายใน และภายนอกที่เกี่ยวข้องด้วย อาทิ การเมือง และวัฒนธรรมภายในของสถาบัน รวมถึงภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นต้น ทั้งนี้ ในการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาคนุชย์นั้น จำเป็นต้องอาศัยการเสริมแรง การสนับสนุน และความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย อาทิ สำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์อำนวยการบริหาร
จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นต้น และที่สำคัญคือ คณะผู้บริหาร คณาจารย์
บุคลากรทางการศึกษา และ นักศึกษา รวมถึงผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสามจังหวัดชายแดน
ภาคใต้ด้วย

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีประชากรจำนวน
ทั้งสิ้น 1,880 คน ได้แก่ นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้
จำนวน 7 แห่ง (ฐานข้อมูลทางเว็บไซต์ของสถาบันอุดมศึกษา, ออนไลน์, 2559)
ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจแบบภาคตัดขวาง (Cross Sectional Survey
Research) กลุ่มตัวอย่างกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1-4 ภาคการศึกษา 2/2558 และ
1/2559 ระหว่างเดือนสิงหาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2558 และมกราคม-กรกฎาคม พ.ศ.
2559

จากการเปิดตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane,
1976, อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557, น. 47-49) เมื่อทราบจำนวนประชากรที่ระดับ
ความคลาดเคลื่อน .05 ได้ขนาดตัวอย่างนักศึกษา ทั้งหมดเท่ากับ 1,006 คน ใช้วิธีการ
สุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยเก็บรวบรวมข้อมูลตามสัดส่วนของนักศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้อง
กับประชาคมอาเซียน และเคลื่อนย้ายแรงงานโดยเสรี ได้แก่ สาขาภาษาอังกฤษ ภาษา
มลายู บริหารธุรกิจ และเทคโนโลยี เศรษฐศาสตร์ การเงินการธนาคาร บัญชี และ
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ และพยาบาล เป็นต้น

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้จำนวน 1,219 คน (ชุด)
ประกอบด้วยนักศึกษาในระดับอนุปริญญา จำนวน 169 คน จากวิทยาลัยชุมชนปัตตานี
จำนวน 79 คน วิทยาลัยชุมชนยะลา จำนวน 30 คน และวิทยาลัยชุมชนนราธิวาส จำนวน
60 คน และระดับปริญญาตรี จำนวน 1,050 คน จากมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์
ราชวิทยาลัย (วิทยาลัยสงฆ์จังหวัดปัตตานี) จำนวน 108 คน มหาวิทยาลัยสงขลา
นครินทร์วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 568 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 248 คน
และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จำนวน 126 คน

เครื่องมือการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องจำนวน 3 ราย ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-objective Congruence หรือ I.O.C. นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข และทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายก่อนการนำไปใช้จริง (Try Out) สำหรับข้อคำถามที่เป็นมาตรวัดอันตรภาคหรือระดับชั้นจะทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ซึ่งได้เท่ากับ 0.85 ซึ่งแสดงว่า แบบสอบถามชุดนี้มีคุณภาพดีในการนำไปใช้ และได้นำไปขอจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ โดยผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

สำหรับข้อคำถามที่สร้างขึ้นได้จากการศึกษาเอกสาร การทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ชนิดของแบบสอบถามปลายเปิดจะเป็นการให้ข้อเสนอแนะ และชนิดปลายปิดเป็นข้อคำถามแบบมาตรวัดอันตรภาค (Interval Scale) เชิงทัศนคติของลิเคิร์ต (Likert's Methods) ประกอบด้วย

(1) คุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษา สภาพการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน ความถี่ และค่าร้อยละ

(2) ประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาบุรุษหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาโดยสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสมรรถนะการบริหารการพัฒนาบุรุษของคณะ และสถาบันการศึกษา คุณลักษณะของผู้เรียนสู่ระดับสากล และสมรรถนะ และค่านิยมที่พึงประสงค์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน ประกอบด้วย

(2.1) สมรรถนะการบริหารการพัฒนาบุรุษของคณะ และสถาบันอุดมศึกษา คุณลักษณะของผู้เรียนสู่ระดับสากล และสมรรถนะหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ความเห็นด้วยมาก 3 คะแนน ความเห็นด้วยปานกลาง 2 คะแนน ความเห็นด้วยน้อย 1 คะแนน และไม่มีความคิดเห็น 0 คะแนน กำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย

($\bar{X}$) เพื่อการแปลผล กล่าวคือ ความเห็นด้วยน้อย ($\bar{X} = 1.0 - 1.66$) ความเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 1.67 - 2.33$) ความเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.34 - 3.0$) และไม่มีความคิดเห็นจะไม่นำมาหาค่าเฉลี่ย และ

(2.2) คำนิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นรับรู้ 1 คะแนน ขั้นเข้าใจ 2 คะแนน ขั้นสามารถปฏิบัติได้ 3 คะแนน และขั้นลงมือปฏิบัติจริง 4 คะแนน กำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เพื่อแปลผล กล่าวคือ ขั้นรับรู้ ($\bar{X} = 1.0 - 1.74$) ขั้นเข้าใจ ($\bar{X} = 1.75 - 2.49$) ขั้นสามารถปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 2.50 - 3.24$) และขั้นลงมือปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.25 - 4.0$)

สำหรับการวิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา และภูมิลำเนา กับสมรรถนะการบริหารการพัฒนามนุษย์ของคณะ และสถาบันอุดมศึกษา คุณลักษณะของผู้เรียนสู่ระดับสากล และสมรรถนะ และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้วยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ตัวแปรด้วยสถิติเชิงอนุมานของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มย่อยหรือค่าที่ (Independent-Samples T-Test) ระหว่างวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัย โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวนความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหากมีมากกว่า 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปรตามจะวิเคราะห์ด้วยเทคนิค k-WAY ANOVA ($k \geq 3$) กรณีนี้ หมายถึง มีตัวแปรตามเชิงปริมาณ 1 ตัว และมีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 3 ตัว โดยตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549, น. 140-141) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Least Significant Difference (LSD) (อ้างถึงใน ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557, น. 373)

(3) ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารการพัฒนามนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ให้นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์เอกสาร และสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาด้านการบริหารการพัฒนามนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ สามารถนำเสนอผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. สภาพการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

1.1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนรวม 1,219 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าชาย คิดเป็นร้อยละ 81.71 และ 18.29 ตามลำดับ จำแนกตามประเภทสถาบันหรือระดับการศึกษาโดยที่เพศหญิง และชายที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยรวมกันมีจำนวนมากกว่าวิทยาลัยชุมชน มีอายุเฉลี่ยรวม 22 ปี ผู้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมีอายุน้อยกว่าวิทยาลัยชุมชน กล่าวคือ 21.39 ปี และ 26.41 ปี ตามลำดับ โดยมีอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระหว่าง 21–25 ปี มีจำนวนใกล้เคียงกับช่วงอายุน้อยกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.79 และ 43.64 ตามลำดับ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามมากที่สุด ร้อยละ 82.53 รองลงมานับถือศาสนาพุทธ และคริสต์ ร้อยละ 17.06 และ 0.41 ตามลำดับ มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปัตตานีมากที่สุด ร้อยละ 40.85 รองลงมาเป็นจังหวัดนราธิวาส และยะลา คิดเป็นร้อยละ 24.53 และ 18.05 ตามลำดับ

นักศึกษาส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยอยู่ในชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 47.17 รองลงมาเป็นชั้นปีที่ 3 และ 4 คิดเป็นร้อยละ 36.59 และ 15.18 ตามลำดับ สำหรับนักศึกษาของวิทยาลัยชุมชนส่วนใหญ่อยู่ในชั้นปีที่ 1 และ 2 คิดเป็นร้อยละ 71.0 และ 29.0 ตามลำดับ สำหรับสาขาของนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในสาขาพัฒนาสังคม ร้อยละ 12.80 รองลงมาเป็นสาขาเศรษฐศาสตร์ และการจัดการอิสลามพยาบาลศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์อาเซียน มีจำนวนใกล้เคียงกัน ร้อยละ 12.2, 12.0 และ 11.3 ตามลำดับ สำหรับสาขาของนักศึกษาวิทยาลัยชุมชนส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ร้อยละ 78.10 รองลงมาเป็นการจัดการทั่วไป และบัญชีมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 11.2 และ 10.7 ตามลำดับ

นักศึกษาของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ รองลงมาเป็นคณะบริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 47.25 และ 14.85 ตามลำดับ ตามด้วยวิทยาลัยอิสลาม และคณะพยาบาลศาสตร์ที่มีจำนวนใกล้เคียงกัน ร้อยละ 10.50 และ 10.34 ตามลำดับ สำหรับวิทยาลัยชุมชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ จะศึกษาเฉพาะนักศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจเท่านั้น

1.2 การเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา และพัฒนาสังคมจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมาเป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณี และศาสนา ร้อยละ 31.9 และกิจกรรมของชมรม และชุมชนสัมพันธ์ ร้อยละ 29.0 ตามด้วยกิจกรรมสร้างมนุษยสัมพันธ์ และเข้าสังคม กิจกรรมส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษ และอบรม สัมมนาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 24.9, 24.4 และ 23.1 ตามลำดับ สำหรับการเข้าร่วมกิจกรรม เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน น้อยที่สุด ได้แก่ โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา และทัศนศึกษาในประเทศเพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 6.6 และ 9.1 ตามลำดับ ทั้งนี้ มีนักศึกษาร้อยละ 12.5 ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใด ๆ โดยนักศึกษาของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม และโครงการ มีค่าร้อยละใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 12.9 และ 10.1 ตามลำดับ

การเปรียบเทียบการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเข้าร่วมกิจกรรมเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับภาพรวมของคนส่วนใหญ่ดังกล่าวข้างต้น แต่สำหรับนักศึกษาของวิทยาลัยชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา และพัฒนาสังคมมีจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 42.0 รองลงมาเป็นกิจกรรมของชมรม และชุมนุม และวัฒนธรรม ประเพณี และศาสนา ร้อยละ 24.3 และ 23.1 ตามลำดับ ตามด้วยกิจกรรมส่งเสริมอาชีพ และรายได้ ร้อยละ 19.5 กิจกรรมส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษ ร้อยละ 16.6 และสร้างมนุษยสัมพันธ์ และเข้าสังคม และอบรม สัมมนาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมีจำนวนเท่ากัน ร้อยละ 14.8

2. ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาคนุสรณ์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ และการทดสอบสมมติฐาน

2.1 สมรรถนะการบริหารการพัฒนาคนุสรณ์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษา

สมรรถนะการบริหารการพัฒนาคนุสรณ์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.21$, $S.D. = .381$) หากพิจารณาค่าเฉลี่ย

เป็นรายด้านมีสมรรถนะการบริหารการพัฒนามนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมากนักโดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะ และสถาบันอุดมศึกษาสูงสุดที่ $(\bar{X} = 2.28, S.D = .503)$ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านอันดับของคณะ และสถาบันอุดมศึกษาในระดับประเทศ และระดับโลก $(\bar{X} = 2.14, S.D = .623)$

การเปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะการบริหารการพัฒนามนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชน พบว่า มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมากนัก โดยมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยรวมมากกว่าวิทยาลัยชุมชนเพียงเล็กน้อย $(\bar{X} = 2.21, S.D = .386, \bar{X} = 2.18, S.D = .350)$ หากพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านของสมรรถนะการบริหารการพัฒนามนุษย์ของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะ และสถาบันอุดมศึกษาสูงสุดเท่ากัน $(\bar{X} = 2.28, S.D = .505, \bar{X} = 2.28, S.D = .488)$ และรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านเดียวกันด้วยคือ อันดับของคณะ และสถาบันอุดมศึกษาในระดับประเทศ และระดับโลก $(\bar{X} = 2.17, S.D = .618, \bar{X} = 1.99, S.D = .631)$ ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ พบว่า สมรรถนะการบริหารการพัฒนา มนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่ขึ้นกับมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กล่าวคือ

1) เพศที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสมรรถนะของคณะ และสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) กลุ่มอายุต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อ (1) คุณภาพทางการศึกษาของคณะ และ(มหา)วิทยาลัย และ (2) ความคุ้มค่าต่อการลงทุนทางการศึกษาของคณะ และ(มหา)วิทยาลัยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า มีความแตกต่างกันจำนวน 4 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุ 31-35 ปี มีความคิดเห็นต่อคุณภาพทางการศึกษามากกว่ากลุ่มอายุ 26-30 ปี, กลุ่มอายุ 21-25 ปี, กลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับอายุ 20 ปี และกลุ่มอายุ 36-40 ปี และ

จำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุ 26-30 ปี มีความคิดเห็นต่อคุณค้ำค่ามากกว่ากลุ่มอายุ 21-25 ปี และกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับอายุ 20 ปี สำหรับกลุ่มอายุต่าง ๆ กับประเด็น ความคิดเห็นต่อสมรรถนะของคุณะ และสถาบันอุดมศึกษาในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) กลุ่มผู้ับถือศาสนาที่ต่างกันมีความคิดเห็นสมรรถนะของคุณะ และสถาบันอุดมศึกษาในทุกประเด็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) กลุ่มภูมิลำนานาต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รู้หรือความสำเร็จด้านการเรียนของนักศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีภูมิลำนานาในจังหวัดสงขลามีความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้น้อยกว่ากลุ่มที่มีภูมิลำนานาในจังหวัดยะลา นราธิวาส และปัตตานี และ สำหรับกลุ่มภูมิลำนานาต่าง ๆ กับประเด็นความคิดเห็นต่อสมรรถนะของคุณะ และสถาบัน อุดมศึกษาในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 คุณลักษณะของนักศึกษาสู่ระดับสากล

คุณลักษณะนักศึกษาสู่ระดับสากลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.64$, S.D = .299) หากพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านจะมีคุณลักษณะสู่ระดับสากลอยู่ในระดับมาก เกือบทุกด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดใกล้เคียงกัน ได้แก่ (1) เคารพในสิทธิ และหน้าที่ ของตนเอง และผู้อื่น ($\bar{X} = 2.76$, S.D = .457) (2) นักศึกษามีน้ำใจ และเอื้ออาทรต่อ ผู้อื่น ($\bar{X} = 2.76$, S.D = .467) (3) มองเห็นคุณค่าของตนเอง และเพื่อนมนุษย์ ($\bar{X} = 2.75$, S.D = .479) (4) มีคุณธรรม และจริยธรรม ($\bar{X} = 2.74$, S.D = .485) (5) มีความ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 2.73$, S.D = .453) (6) ให้ความสำคัญกับอนาคตมากกว่าอดีต ($\bar{X} = 2.72$, S.D = .498) (7) รู้จักคิดวิเคราะห์ และหาเหตุผล ($\bar{X} = 2.71$, S.D = .487) (8) ยึดมั่นหลักสามัคคี และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ($\bar{X} = 2.71$, S.D = .505) (9) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และส่วนรวม ($\bar{X} = 2.70$, S.D = .512) และ (10) เคารพ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และสังคม ($\bar{X} = 2.70$, S.D = .528) ตามลำดับ ซึ่งความ สามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.39$, S.D = .675) และความรู้เท่าทัน และร่วม

แก้ปัญหของประชาคมอาเซียน ($\bar{X} = 2.49$, S.D = .611) มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า
คุณลักษณะอื่น ๆ ดังกล่าว

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะสู่ระดับสากลของนักศึกษา
มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชน พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากัน ($\bar{X} = 2.64$, S.D = .299,
 $\bar{X} = 2.64$, S.D = .298) หากพิจารณาเป็นรายด้านของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัย
ชุมชนมีค่าเฉลี่ยระดับมากในทุกคุณลักษณะสู่ระดับสากล คือ มีค่าเฉลี่ยรวมความคิด
เห็นของนักศึกษามากที่สุดด้านเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง ($\bar{X} = 2.76$, S.D =
.457) และผู้อื่นใกล้เคียงกันกับการมีน้ำใจ และเอื้ออาทรต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 2.76$, S.D =
.467) และมองเห็นคุณค่าของตนเอง และเพื่อนมนุษย์ ($\bar{X} = 2.75$, S.D = .479)
ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ พบว่า คุณลักษณะของนักศึกษาสู่ระดับ
สากลไม่ขึ้นกับมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กล่าว
คือ

1) เพศที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของ
นักศึกษาสู่ระดับสากลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) กลุ่มอายุต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อ (1) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
(2) การพัฒนาตนเองให้เป็นคนทันสมัย และทันเหตุการณ์ (3) จิตสำนึกรักษาสีงแวดล้อม
และทรัพยากรธรรมชาติ (4) การเรียนรู้ และเข้าใจปัญหาของชุมชน และสังคมโลก (5)
รักความสงบ สันติภาพ และแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี (6) ความสามารถในการบริหาร
จัดการตนเอง และผู้อื่น (7) การรู้เท่าทัน และร่วมแก้ปัญหาของประชาคมอาเซียน และ
(8) คุณค่าของวัฒนธรรมตนเอง และเข้าใจวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธี
ของ LSD พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 5 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุ 36 – 40 ปี มีความคิด
เห็นต่อความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มากกว่ากลุ่มอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 41 ปี, กลุ่มอายุ
26 – 30 ปี, กลุ่มอายุ 21-25 ปี และกลุ่มอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี จำนวน 3 คู่ ได้แก่
กลุ่มอายุ 31 – 35 ปี มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองให้เป็นคนทันสมัยมากกว่ากลุ่ม
อายุ 21-25 ปี และกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับอายุ 20 ปี และกลุ่มอายุ 26-30 ปี มีความ

คิดเห็นต่อการพัฒนาตนเองให้เป็นคนทันสมัยมากกว่ากลุ่มอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี และจำนวน 4 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุ 31 – 35 ปี และกลุ่มอายุ 26-30 ปี มีความคิดเห็นต่อจิตสำนึกรักษาสังแวดล้อมมากกว่ากลุ่มอายุ 21-25 ปี และกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับอายุ 20 ปี เป็นต้น สำหรับกลุ่มอายุต่าง ๆ กับประเด็นความคิดเห็นต่อการพัฒนานักศึกษาสู่ระดับสากลอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) กลุ่มผู้นับถือศาสนาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อ (1) คุณธรรม และจริยธรรม (2) น้ำใจ และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น และ (3) เคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ศาสนาคริสต์มีความคิดเห็นต่อคุณธรรม และจริยธรรมน้อยกว่าศาสนาพุทธ และอิสลาม จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ศาสนาคริสต์มีความคิดเห็นต่อน้ำใจ และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่นน้อยกว่าศาสนาพุทธ และอิสลาม จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ศาสนาคริสต์มีความคิดเห็นต่อเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่นน้อยกว่าศาสนาพุทธ และอิสลาม สำหรับผู้นับถือศาสนาที่ต่างกันกับประเด็นความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาสู่ระดับสากลอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) กลุ่มภูมิลำเนาต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อ (1) การคิดวิเคราะห์ และหาเหตุผล (2) ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (3) ความเข้าใจในวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และ (4) น้ำใจ และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดยะลา มีความคิดเห็นต่อการคิดวิเคราะห์ และหาเหตุผลมากกว่ากลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปัตตานี และ นราธิวาส จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดสงขลามีความคิดเห็นต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษน้อยกว่ากลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนราธิวาส และยะลา จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดสงขลามีความคิดเห็นต่อความเข้าใจในวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านน้อยกว่ากลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนราธิวาส และปัตตานี และจำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดปัตตานี มีความคิดเห็นต่อน้ำใจ และความเอื้ออาทรต่อผู้อื่นมากกว่ากลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน

จังหวัดยะลา สำหรับประเด็นการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาสู่ระดับสากลอื่นๆ
ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 สมรรถนะของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สมรรถนะของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในสามจังหวัดชายแดนใต้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.60$, S.D = .329) หากพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านจะมีสมรรถนะของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับมากทุกด้านซึ่งมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างสมรรถนะของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชน พบว่า มีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันและอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.60$, S.D = .332, $\bar{X} = 2.59$, S.D = .310) หากพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาต่อทุกประเด็นใกล้เคียงกันหรือมีความแตกต่างกันไม่มากนัก

ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ พบว่า สมรรถนะของผู้เรียนหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่ขึ้นกับมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 กล่าวคือ

1) เพศที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อสมรรถนะของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) กลุ่มอายุต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อ (1) ความสามารถรับ และสื่อสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา (2) ความสามารถวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ คิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์อย่างมีขั้นตอน (3) ความเชื่อมั่น กล้าตัดสินใจ แสดงความคิดเห็น และสามารถเผชิญหน้า (4) ความกล้าแสดงออก และให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระ และ (5) ความสามารถนำประสบการณ์ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุ 31 – 35 ปี มีความคิดเห็นต่อความสามารถรับ และสื่อสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษามากกว่ากลุ่มอายุ 21-25 ปี และกลุ่มน้อยกว่าหรือเท่ากับอายุ 20 ปี จำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ

อายุ 20 ปี มีความคิดเห็นต่อความสามารถวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ คิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์น้อยกว่ากลุ่มอายุ 21-25 ปี, กลุ่มอายุ 31-35 ปี และกลุ่มอายุ 36-40 ปี จำนวน 6 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับอายุ 20 ปีมีความคิดเห็นต่อความเชื่อมั่น กล้าตัดสินใจ แสดงความคิดเห็น และสามารถเผชิญหน้าน้อยกว่ากลุ่มอายุ 21-25 ปี, กลุ่มอายุ 31-35 ปี และกลุ่มอายุ 36-40 ปี จำนวน 4 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับอายุ 20 ปี มีความคิดเห็นต่อความกล้าแสดงออก และให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระน้อยกว่ากลุ่มอายุ 21-25 ปี, กลุ่มอายุ 26-30 ปี, กลุ่มอายุ 31-35 ปี และกลุ่มอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 41 ปี จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับอายุ 20 ปี มีความคิดเห็นต่อความสามารถนำประสบการณ์ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ น้อยกว่ากลุ่มอายุ 31-35 ปี และกลุ่มอายุ 36-40 ปี สำหรับกลุ่มอายุต่าง ๆ กับประเด็น การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนสู่ประชาคมอาเซียนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) กลุ่มผู้นับถือศาสนาที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อทุกประเด็นสมรรถนะของนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) กลุ่มภูมิภาคต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อความสามารถรับ และสื่อสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดสงขลามีความคิดเห็นต่อความสามารถรับ และสื่อสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาน้อยกว่ากลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปัตตานี นราธิวาส และยะลา สำหรับประเด็นกลุ่มภูมิลำเนาต่าง ๆ กับสมรรถนะของนักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในขั้นเข้าใจ ($\bar{x} = 2.19$, S.D. = .759) หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ (1) นักศึกษามีความรักชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ และ (2) นักศึกษาทักทาย ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู อาจารย์แตกต่างกัน โดยที่วิทยาลัยชุมชนมีค่าเฉลี่ย

น้อยกว่ามหาวิทยาลัย นั่นคือ นักศึกษาวิทยาลัยชุมชนมีค่านิยมที่พึงประสงค์ด้านความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อยู่ในขั้นรับรู้ และมีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์อยู่ในขั้นเข้าใจ สำหรับมหาวิทยาลัยมีค่านิยมที่พึงประสงค์ด้านความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ในขั้นเข้าใจ และมีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู อาจารย์อยู่ในขั้นปฏิบัติได้ สำหรับค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน ซึ่งอยู่ในขั้นเข้าใจเช่นเดียวกัน

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน และในภาพรวมอยู่ในระดับขั้นเข้าใจเช่นเดียวกัน กล่าวคือ วิทยาลัยชุมชนมีค่าเฉลี่ยรวมน้อยกว่ามหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 1.96$, S.D. = .750 และ $\bar{X} = 2.23$, S.D. = .754) หากพิจารณาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายด้านของวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัย พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ (1) นักศึกษามีความรักชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ และ (2) นักศึกษา กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู อาจารย์ แตกต่างกัน โดยที่วิทยาลัยชุมชนมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ามหาวิทยาลัย นั่นคือ นักศึกษาวิทยาลัยชุมชนมีค่านิยมที่พึงประสงค์ด้านความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อยู่ในขั้นรับรู้ และมีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์อยู่ในขั้นเข้าใจ สำหรับมหาวิทยาลัยมีค่านิยมที่พึงประสงค์ด้านความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ในขั้นเข้าใจ และมีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู อาจารย์อยู่ในขั้นปฏิบัติได้ สำหรับคุณลักษณะของผู้เรียนด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันซึ่งอยู่ในขั้นเข้าใจเช่นเดียวกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ พบว่า ค่านิยมที่พึงประสงค์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขึ้นกับมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กล่าวคือ

1) เพศที่แตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อค่านิยมที่พึงประสงค์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) กลุ่มอายุต่าง ๆ มีความคิดเห็นต่อ (1) ความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู อาจารย์ (2) คุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ ู้จักแบ่งปัน และหวังดีต่อผู้อื่น และ (3) ความเข้มแข็งทั้งทางร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู อาจารย์มากกว่ากลุ่มอายุ 26 – 30 ปี และกลุ่มอายุ 31-35 ปี จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุ 26 – 30 ปี มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์น้อยกว่ากลุ่มอายุ 21-25 ปี และกลุ่มอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี จำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มอายุ 26 – 30 ปี มีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกาย และจิตใจ น้อยกว่ากลุ่มอายุ 21-25 ปี และกลุ่มอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี และกลุ่มอายุ 31 – 35 ปี มีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกาย และจิตใจน้อยกว่ากลุ่มอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี สำหรับกลุ่มอายุต่าง ๆ กับประเด็นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ผู้ประชาคมอาเซียนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) กลุ่มผู้นับถือศาสนาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อ (1) การเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่น (2) รักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทยอันงดงาม (3) ความเข้าใจ และเรียนรู้ความเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ (4) มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มผู้นับถือศาสนาพุทธ มีความคิดเห็นต่อการเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่นมากกว่าศาสนา อิสลาม จำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มผู้นับถือศาสนาพุทธมีความคิดเห็นต่อการรักษาประเพณี และวัฒนธรรมไทยอันงดงามมากกว่าผู้นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มผู้นับถือศาสนาพุทธมีความเข้าใจ และเรียนรู้ความเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมากกว่าผู้นับถือศาสนาอิสลาม และจำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มผู้นับถือศาสนาพุทธมีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมากกว่าผู้นับถือศาสนาอิสลาม สำหรับกลุ่มผู้นับถือศาสนาต่างๆ กับประเด็นการพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์สู่ประชาคมอาเซียนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) กลุ่มภูมิลำเนาต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อ (1) ความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู อาจารย์ (2) ความเข้าใจ และเรียนรู้ความเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (3) ระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย รู้สิทธิ และหน้าที่ ความเป็นพลเมือง และ (4) การดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่ามีความแตกต่าง จำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดสงขลามีความคิดเห็นต่อความกตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครู อาจารย์มากกว่ากลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนราธิวาส ยะลา และปัตตานี จำนวน 1 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดนราธิวาสมีความเข้าใจ และเรียนรู้ความเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมากกว่ากลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปัตตานี จำนวน 2 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดสงขลามีความคิดเห็นต่อระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย รู้สิทธิ และหน้าที่ความเป็นพลเมืองมากกว่ากลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนราธิวาส และปัตตานี และจำนวน 3 คู่ ได้แก่ กลุ่มที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดสงขลามีความคิดเห็นต่อการดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมากกว่ากลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนราธิวาส และปัตตานี และกลุ่มที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดยะลามีความคิดเห็นต่อการดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าจังหวัดปัตตานี สำหรับกลุ่มภูมิลำเนาต่าง ๆ กับประเด็นค่านิยมที่พึงประสงค์สู่ประชาคมอาเซียนอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการบริหารการพัฒนาคนุชย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้

วิทยาลัยชุมชนควรเตรียมความพร้อม และส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเพิ่มมากขึ้น อาทิ การจัดอบรม ทัศนศึกษาในประเทศประชาคมอาเซียน และจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประชาคมอาเซียน เป็นต้น สำหรับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ควรจัดกิจกรรมหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาทิ โครงการส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษ และ

การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เช่น วัฒนธรรม ประเพณี รวมถึงกิจกรรมในรูปแบบอื่น ๆ จัดทัศนศึกษาในกลุ่มประเทศประชาคมอาเซียน การเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ของคณะ และมหาวิทยาลัย ส่งเสริมทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษามลายู มีโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่หลากหลายมากขึ้น ควรพัฒนาสภาพแวดล้อม และปรับภูมิทัศน์ให้เหมาะสม และทันสมัย เช่น อาคารเรียน สภาพแวดล้อม การประชาสัมพันธ์ การจัดนิทรรศการ โดยการจัดบอร์ดตามอาคาร และการติดป้ายสามภาษา เป็นต้น

สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมภาษาอังกฤษ เป็นต้น และมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ควรจัดกิจกรรม และค่ายวิชาการเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน การเตรียมความพร้อมเพื่อส่งเสริมการใช้ภาษาต่างประเทศในการเรียนการสอน และการสนทนา จัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายทางภาษา มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษา และภาษาต่างประเทศโดยสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศ ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ทัศนศึกษา เป็นต้น

อภิปรายผล

1. การเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักศึกษาส่วนใหญ่ เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา และพัฒนาสังคมมีจำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณี และศาสนา และกิจกรรมของชมรม และชุมนุม ตามด้วยกิจกรรมสร้างมนุษยสัมพันธ์ และเข้าสังคม กิจกรรมส่งเสริมทักษะภาษาอังกฤษ และอบรมสัมมนาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มีจำนวนใกล้เคียงกัน สำหรับโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษามหาวิทยาลัย และทัศนศึกษาในประเทศเพื่อนบ้าน มีจำนวนนักศึกษาเข้าร่วมน้อยที่สุด ซึ่งในภาพรวมมีจำนวนร้อยละ 12.5 ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนใด ๆ

จากที่กล่าวมาสะท้อนถึงพันธกิจการพัฒนามนุษย์ที่ยั่งยืนของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ต่างดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง นอกเหนือจากความเชี่ยวชาญในศาสตร์ และการจัดการศึกษาซึ่งเป็นบทบาท

หลักของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ สอดคล้องกับ ประเวศ วะสี (2542, น.27) ที่กล่าวถึง บทบาทมหาวิทยาลัยก่อให้เกิดกระแสความสนใจ และเห็นคุณค่าของชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้จะช่วยให้ชุมชนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง และสามารถสร้างความร่มเย็นเป็นสุขขึ้นเต็มพื้นที่แล้ว ตัวมหาวิทยาลัยเองก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทำให้เกิดความรู้สึกความเป็นจริงของชุมชนท้องถิ่น ทำให้มหาวิทยาลัยมีความแข็งแรง มีความหมาย มีความภูมิใจในตัวเอง และเป็นมหาวิทยาลัยแห่งความสุข

ดังจะเห็นว่า สถาบันอุดมศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาคนหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปัจจุบัน โดยมุ่งพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างด้านภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ การรู้เพื่อความเข้าใจ แปลความหมาย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และการเรียนรู้ที่สามารถนำมาสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพได้ จึงต้องพยายามพัฒนาผู้เรียนให้ควบคู่กันทั้งทักษะพื้นฐานควบคู่คุณธรรม จริยธรรม พัฒนากำลังคนที่มีความเป็นเลิศ สร้างองค์ความรู้ใหม่ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง นำภูมิปัญญาไทยมาผสมผสานเทคโนโลยี เป็นแหล่งข้อมูล และที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่ชุมชน (นิรันดร์ จุลทรัพย์, 2557)

การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคนของสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ปัจจุบันมีความหลากหลาย และจำนวนเพิ่มมากขึ้นซึ่งต้องปรับตัว และมีความยืดหยุ่นสูงในด้านการบริหารการพัฒนาสถาบันที่เกี่ยวข้องกับสังคมพหุวัฒนธรรม และหลักศาสนาอิสลาม ส่วนหนึ่งเกิดจากภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ที่มีสมรรถนะ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการสูง ด้วยการกำหนดยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นระบบ การดำเนินพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาจึงมีความเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ ชุมชน และสังคมโดยรวม ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับ เรณูมาศ มาอูน (2559, น.169-176) ที่สรุปว่า พันธกิจที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในฐานะที่เป็นชุมชนปัญญาของสังคม คือ (1) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนากำลังคนในระดับสูงให้กับสังคม และประเทศชาติ (2) การวิจัยเพื่อสร้างสรรคองค์ความรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ (3) การบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อสร้างสรรคจรรโลงให้สังคมเจริญก้าวหน้า และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม และ (4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์แห่งชาติไทย การปลูกฝัง

ดังกล่าว ควรเริ่มตั้งแต่ปฐมวัย และมุ่งพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงาน
ที่มีคุณภาพ การศึกษาจึงเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคม โดยเฉพาะ
การพัฒนาคนุษย์ให้กลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าอย่างยั่งยืน (อมลวรรณ วีระธรรมโม,
2549, น.103-107)

2. ประสิทธิภาพการบริหารการพัฒนาคนุษย์สู่ประชาคมอาเซียนของสถาบัน
อุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะ
การบริหารการพัฒนาคนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของมหาวิทยาลัย และวิทยาลัย
ชุมชนมีความแตกต่างกันไม่มากนัก โดยมหาวิทยาลัยมีสมรรถนะโดยรวมมากกว่า
วิทยาลัยชุมชนเพียงเล็กน้อย กล่าวคือ ภาพรวมสมรรถนะการบริหารการพัฒนาคนุษย์
หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้อยู่ใน
ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีสมรรถนะการบริหารการพัฒนาคนุษย์หลัง
เข้าสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งไม่แตกต่างกันมากนัก โดยม
ีความเห็นด้วยต่อคุณภาพการศึกษาของคณะ และสถาบันอุดมศึกษามาก และเห็นด้วย
น้อยกับอันดับของคณะ และสถาบันอุดมศึกษาในระดับประเทศ และระดับโลก

การพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาสู่ระดับสากลอยู่ในระดับมากที่สุดในด้าน
ด้านการเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง และผู้อื่นใกล้เคียงกันกับการมีน้ำใจ และ
เอื้ออาทรต่อผู้อื่น และมองเห็นคุณค่าของตนเอง และเพื่อนมนุษย์ ซึ่งความสามารถ
ในการใช้ภาษาอังกฤษ และความรู้เท่าทัน และร่วมแก้ปัญหาของประชาคมอาเซียนมี
ความคิดเห็นด้วยน้อยกว่าคุณลักษณะอื่น ๆ เช่นเดียวกับการพัฒนาสมรรถนะของ
นักศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนอยู่ในระดับมากที่สุดในด้านความรับผิดชอบต่อนหน้าที่
ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของผู้เข้าร่วมกิจกรรม โครงการ และของกลุ่ม และสามารถติดต่อ
สื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในเชิงบวก รวมถึงสามารถทำงานร่วมกับ
ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับภาพรวมการพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์ด้านความ
รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อยู่ในขั้นรับรู้ ซึ่งเป็นเบื้องต้นของการเรียนรู้
ของคนุษย์ และมีความกตัญญูต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์อยู่ในขั้นเข้าใจ
สำหรับมหาวิทยาลัยมีค่านิยมที่พึงประสงค์ด้านความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
ในขั้นเข้าใจ และมีความกตัญญูต่อบิดามารดา ผู้ปกครอง และครู อาจารย์อยู่ใน

ขั้นปฏิบัติได้ สำหรับคุณลักษณะของนักศึกษาในด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันซึ่งอยู่ในขั้นเข้าใจเช่นเดียวกัน

จากสภาพปัญหาการสื่อสาร และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ เนื่องจากภาษาอังกฤษได้รับการคัดเลือกจากกลุ่มประเทศสมาชิกให้เป็นภาษาหลักเพื่อการทำงานในประชาคมอาเซียน บริบทการศึกษาของไทยจึงได้รับผลกระทบเพราะห้องเรียนจะไม่มีเพียงผู้สอน และผู้เรียนชาวไทยเท่านั้น แต่ยังประกอบด้วยผู้สอน และผู้เรียนที่มาจากต่างภาษา และวัฒนธรรม ร่วมกันเรียนรู้ และปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนที่มีความหลากหลายทางภาษา และวัฒนธรรมมากขึ้น ซึ่งกล่าวได้ว่า การเลือกภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในระบบการศึกษานั้น สะท้อนถึงอำนาจของภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ภาษาอังกฤษจึงไม่เป็นเพียงภาษากลางเพื่อการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังมาพร้อมกับอุดมการณ์ของผู้ใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็น ผู้เรียน ผู้สอน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จะได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ สอดคล้องกับความเห็นของ ธนชาติ ประทุมสวัสดิ์ (2556, น.253) กล่าวว่า ประเทศส่วนใหญ่ในประชาคมอาเซียนมีภาษาประจำชาติเป็นของตนเอง จึงทำให้ภาษาอังกฤษถูกนำมาใช้ในฐานะภาษากลางของประชาคมอาเซียน ตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง เมื่อรัฐบาลประเทศในอาเซียนมีเป้าหมายร่วมกันในการบูรณาการทางเศรษฐกิจในระดับที่สูงขึ้นจนถึงขั้นประชาคมทางเศรษฐกิจภายหลังปี พ.ศ. 2558 ยิ่งทำให้ภาษาอังกฤษกลายเป็นภาษาที่สำคัญของประชากรทุกคนของอาเซียนมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้สอนภาษาอังกฤษชาวไทยจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยการเข้าใจถึงสถานะของภาษาอังกฤษที่ใช้ในชั้นเรียน พหุภาษา รวมไปถึงวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่จะช่วยให้ทั้งผู้สอน และผู้เรียนเปิดกว้าง เปิดรับ ปรับทัศนคติ และตระหนักถึงความแตกต่าง แต่ไม่แตกแยกเพื่อสร้างผู้สอน และผู้เรียนพหุภาษาเพื่อเป็นพลเมืองประชาคมอาเซียนที่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข (ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์ และคณะ, 2559, น.175–176)

กล่าวโดยสรุป ประสิทธิผลการบริหารการพัฒนามนุษย์ของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ด้านคุณลักษณะของนักศึกษาสู่ระดับสากล และสมรรถนะของนักศึกษาลงเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไม่ขึ้นกับมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชน

ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 แต่สำหรับค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนขึ้นกับมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยชุมชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังนั้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนควรตระหนัก และให้ความสำคัญมากขึ้น ในการพัฒนาค่านิยมที่พึงประสงค์นี้ โดยเริ่มจากวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัย ในพื้นที่ที่ด้วยการสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์อย่างสอดคล้องกับค่านิยมที่พึงประสงค์ในระดับประเทศ ทั้งนี้ เพื่อสร้างทุนมนุษย์ที่มีความเข้มแข็ง และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งและยั่งยืน

3. แนวทางการบริหารการพัฒนาคนุชย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ ในภาพรวมวิทยาลัยชุมชนควรเตรียมความพร้อม และส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเพิ่มมากขึ้น สำหรับภาพรวมมหาวิทยาลัยควรเสริมสร้างสมรรถนะการพัฒนาคนุชย์ร่วมกันในลักษณะเครือข่ายเชิงบูรณาการข้ามศาสตร์ของกลุ่มสาขาวิชาที่มีความชำนาญของแต่ละมหาวิทยาลัยในพื้นที่ สร้างศูนย์สารสนเทศของเครือข่ายความร่วมมือระดับมหาวิทยาลัยเพื่อบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ รวบรวมองค์ความรู้ งานวิจัย และปัญหาจริงของชุมชนพหุวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ร่วมกันในการสร้างความเข้มแข็ง ลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำ และสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ เพื่อประยุกต์เป็นตัวแบบของระบบการบริหารการพัฒนาคนุชย์แนวใหม่ โดยใช้นวัตกรรม และสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์เชิงบูรณาการทางการศึกษาร่วมกัน อย่างยั่งยืน จากแนวทางดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ จันทนา อุดม วุฒิพล สกลเกียรติ และวันชัย ปานจันทร์. (2560, น. 221–223) กล่าวถึง การสร้างสถาบันด้วยการสร้างความร่วมมือ และขับเคลื่อนทางการศึกษาเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาสมรรถนะของบุคคล และสังคม การมีจิตสำนึกร่วมกันทางสังคม และวัฒนธรรม ซึ่งคงหนีไม่พ้นความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และหน่วยงานสนับสนุนทางการศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษา อีกทั้งด้านที่ควรได้รับการพัฒนาเป็นการเร่งด่วนคือ ความรู้เท่าทัน การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของประชาคมอาเซียน และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ รวมถึงการจัดการความรู้ด้วยวิธีการ และใช้ความรู้ของสถาบันการศึกษา

เพื่อสร้างคุณค่า และทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารการพัฒนา สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ อีกทั้งส่งผลให้เกิดการพัฒนาคน การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (นงนุช อุณอนันต์, 2559, น. 47-66)

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการประโยชน์

1. การติดตาม และขยายผลในภาคปฏิบัติด้วยการนำประสิทธิผลการบริหารการพัฒนาคนมนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของการศึกษานี้ มาสร้างตัวแบบการพัฒนาคนมนุษย์หลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้ได้อย่างสอดคล้องรับกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประเทศไทย 4.0 และวาทกรรมการพัฒนา มั่งคั่ง มั่งคั่ง ยั่งยืน

2. ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำแนวทางการบริหารการพัฒนาคนมนุษย์ไปประยุกต์ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา นักศึกษาหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปัจจุบัน เช่น การส่งเสริมสมรรถนะของนักศึกษา ด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ทักษะ กระบวนการ คุณลักษณะ และค่านิยมที่พึงประสงค์ การจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา เพิ่มทักษะภาษาอังกฤษ การจัดวิสาหกิจในต่างประเทศ และการให้บริการทางวิชาการเพื่อการผลิตบัณฑิตเชิงรุก เป็นต้น

3. สโมสร ชมรม และกลุ่มนักศึกษา สามารถนำข้อมูลประสิทธิผลการพัฒนาคนมนุษย์เพื่อประยุกต์เข้ากับกิจกรรมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในการพัฒนาสมรรถนะของเพื่อนนักศึกษา และชุมชนท้องถิ่นหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งใน และต่างประเทศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาวิจัยในประเด็นประสิทธิผลการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปต.) ในจังหวัดชายแดนใต้เพื่อการพัฒนาทุนมนุษย์ที่สอดคล้องกับประชาคมอาเซียน

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานการวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหารการพัฒนา
มนุษย์ผู้ประชาคมอาเซียนของสถาบันอุดมศึกษาในสามจังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งได้รับ
ทุนสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยวิทยาเขตปัตตานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี สัญญาเลขที่ ทบ57005 ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2549). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: คณะ
พาณิชยศาสตร์ และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขวัญจิต ศศิวงศาโรจน์ นันทิยา ดวงกุ่มเมศ และมรกต ไมยเออร์. (2559). *การอยู่ร่วมกัน
ในสังคมพหุวัฒนธรรม*. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษา และวัฒนธรรมเอเชีย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จันทนา อุดม วุฒิพล สกลเกียรติ และวันชัย ปานจันทร์. (2560). *วารสารมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์*. 9(2) พฤษภาคม - สิงหาคม, 221-235.
- ธนชาติ ประทุมสวัสดิ์. (2556). *ASEAN Study*. นครปฐม: แล็บป่า พรีตติ้ง กรุ๊ป.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). *การวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ
AMOS*. นนทบุรี: เอส.อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- นงนุช อุณอนันต์. (2559). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อสนับสนุนการจัดการความรู้.
วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา*. 10(1). มกราคม – มิถุนายน, 47-66.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. (2557). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผู้ประชาคมอาเซียน. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*. 14(1), 38-59.
- นุกูล ชูทอง และชัชวาล อรวงศ์ศุภภัต. (2559). *ประสิทธิผลองค์การแนวคิด และบทบาท
วรรณกรรมวิจัย*. กรุงเทพฯ: อดิ ออล พรินท์.
- ประเวศ วะสี. (2542). *มหาวิทยาลัยกับความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น จุดเปลี่ยน
ประเทศไทย จุดเปลี่ยนการศึกษาไทย. มูลนิธิสารานุกรมแห่งชาติ (มสช.).
ทีคิวพี*.

- เรณูมาศ มาอ่อน. (2559). การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ.
วารสารเทคโนโลยีภาคใต้. 9(2) กรกฎาคม – ธันวาคม, 169–176.
- ว.อำพรณ. (2555). การศึกษากลไกการขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียน.
กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- สามารถ ทองเผือ. (2558). โลกทัศน์อาเซียน เล่ม 2. ปีต่อมา: โครงการจัดตั้งสถาบัน
สมุทรรัฐเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุมิตร สุวรรณ. (2554). รัฐกับแนวคิด และทฤษฎีการพัฒนา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตกำแพงแสน: เพชรเกษมพริ้นติ้ง กรุ๊ป.
- สุวัฒน์ คงแป้น (บรรณาธิการ). (2552). ชุมชนศรัทธา “กัมปง ตักวา” ทางรอดของการ
แก้ปัญหาจังหวัดชายแดนใต้. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ (ศอ.
บต.): ดาวฟิล์มวิดีโอ กราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552) *ปรัชญาอุดมศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ:
สำนักนโยบาย และแผนการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ.
(2550). *หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*. [http://www.rfbp.
go.th](http://www.rfbp.go.th). สืบค้นวันที่ 22 มกราคม 2557.
- สำนักงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ.
(2554). *การศึกษาเพื่ออาเซียน: หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม*.
กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ
2560-2579*. พริกหวานกราฟฟิค.
- อมลวรรณ วีระธรรมโม. (2549). การศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. *วารสาร
ศึกษาศาสตร์* 5(1) มกราคม – ธันวาคม, 103–107.
- Murray, B., and Tassie, (1994). *Evaluating the effectiveness of nonprofit
organizations*, Handbook of Nonprofit Leadership and Management.
- Steers, R.M. (1977). *Organization Effectiveness: A Behavioral View*. Santa
Monica, CA: Good Year Publishing.